

Metinė ataskaita apie eksperto dalyvavimą Programos Horizon 2020 Saugi Visuomenė komiteto posėdžiuose

Atstovo vardas ir pavardė	Egidija Veršinskienė
---------------------------	----------------------

Atstovavimo pagrindas	Sutartis su MITA
-----------------------	------------------

Informacija apie renginį	
Renginio pavadinimas	Programos Horizon 2020 “Saugios bendruomenės-laisvės ir saugumo užtikrinimas Europoje ir jos piliečiams” komiteto posėdžiai
Renginio vieta	Briuselis, EK
Posėdžių skaičius, kuriuose dalyvavo ekspertas	2
Išvykos tikslas, išvados ir siūlymai	
<p><u>Išvykos tikslas:</u></p> <p>Aktyvus Lietuvos ekspertų dalyvavimas Horizon 2020 Saugi Visuomenė komiteto posėdžiuose leidžia geriau suprasti programos keliamus tikslus, prioritetus ir uždavinius, susipažinti su kitų šalių ekspertais, aktyviai dalyvauti tarptautinių partnerių paieškose, tarptautinių konsorciūmų kūrime, atstovauti nacionalinius interesus, prisidėti prie kokybiškų paraiškų ruošimo į programos Horizon 2020 Saugi Visuomenė šaukimus, formuoti Lietuvos poziciją tematiniais klausimais, įtraukti nacionalines teisėsaugos institucijas ir akademinę bendruomenę į bendras mokslinių tyrimų iniciatyvas, kurios ateityje galėtų tapti nacionaliniais kompetencijos centrais gebančiais inicijuoti ir koordinuoti tarptautinius projektus.</p>	
<p><u>Siūlymai:</u></p> <p>Įvairaus lygio diskusijose su EK pareigūnais atsakingais už ES saugumo politiką, ES ir Lietuvos teisėsaugos institucijų pareigūnais nuolatos keliamas klausimas, kaip teisėsaugos institucijos galėtų greičiau ir sklandžiau diegti inovacijas savo veikloje, pasinaudojant ES finansavimo instrumentais.</p>	

Ieškant atsakymo labai dažnai minimas akademinės bendruomenės didesnis įtraukimas prisidedant prie teisėsaugos institucijų pajėgumų stiprinimo diegiant inovatyvius sprendimus.

Horizon 2020 Saugi Visuomenė, viena iš privalomų sąlygų - teisėsaugos institucijų aktyvus dalyvavimas projektuose. Bendradarbiavimo principas tarp akademinės bendruomenės ir teisėsaugos institucijų įtvirtintas programos kūrėjų, tačiau praktinis įgyvendinimas išlieka aktualus klausimas visose ES šalyse ir ypač jis aktualus Lietuvoje.

Bendradarbiavimo formų ir modelių nuolatos ieškoma, o geros praktikos pavyzdžių nėra daug.

Norint, kad toks bendradarbiavimas įgautų pagreitį Lietuvoje, būtina nacionalinio saugumo prioritetus įtraukti ir į Sumanios Specializacijos kryptis, bei kitas mokslinius tyrimus skatinančias finansavimo programas. Tai paskatintų akademinę bendruomenę daugiau investuoti į saugumo kompetencijų vystymą ir naujų mokslo disciplinų atsiradimą.

Horizon 2020 Saugi Visuomenė programos tikslas- mokslo atradimus, inovatyvias idėjas iš laboratorijų perkelti į rinką. Todėl ši programa labai skiriasi nuo ankstesnių FP programų ir yra orientuota į reikminius projektus, kurių skurti rezultatai ženkliai prisidėtų prie institucijų pajėgumų stiprinimo ir ES visuomenės saugumo užtikrinimo.

EK politikos formuotojai didelį dėmesį kreipia į idėjų novatoriškumą, projektų tęstinumo ir tvarumo užtikrinimą, todėl labai svarbu atkreipti dėmesį į projekto idėjų brandą, bei mokslo institucijų aktyvų dalyvavimą tematinuose tinkluose. Tokiu būdu galima išplėsti partnerių tinklą ir padidinti galimybes dalyvauti didesniame projektų skaičiuje.

Ypatingas dėmesys programoje Horizon 2020 Saugi Visuomenė 2016-2017 m. skiriamas kibernetiniam saugumui. EK ir verslo iniciatyva įkurta “Big Data Value Association” (BDVA) bei įtvirtintas viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės modelis. Lietuvos atsovo dalyvavimas asociacijos veikloje suteiktų Lietuvos IT kompanijoms papildomas galimybes dalyvauti didelės apimties tarptautiniuose projektuose kibernetinio saugumo srityje.

Eksperto veikla:

Ekspertas aktyviai prisidėjo prie tarptautinio kompetencijos centrų tinklo sukūrimo Šiuo metu ES įkurta 17 kompetencijos centrų, kurie vykdo mokslinę tiriamąją veiklą kibernetinių nusikaltimų srityje. Visi centrai paremti glaudaus bendradarbiavimo tarp akademinės bendruomenės, verslo ir teisėsaugos institucijų principu.

Ekspertas, kartu su partneriais inicijavo SENTER projektą, kurį finansavo DG Migration and Home Affairs inicijuota “ Internal Security Fund (ISF) programa. SENTER projekto tikslas - sukurtų kompetencijos centrų tinklą, kuris glaudžiai bendradarbiautų su ES teisėsaugos institucijomis, vykdytų mokslinius tyrimus kibernetinio saugumo srityje , kurtų naujus kriminalistikos įrankius kibernetinių nusikaltimų srityje, kurtų mokymų programas teisėsaugos pareigūnų gebėjimams stiprinti.

Ekspertas, kaip ES kompetencijos centrų tinklo koordinatorius aktyviai dalyvauja diskusijose su ENLETS (European Network of Law Enforcement Agencies for Technoloy Services) koordinatoriumi dėl bendradarbiavimo galimybių įvairiose srityse:

- Moksliniai tyrimai;
- Mokymų programos;
- Švietimo renginiai, konferencijos;

- Bendrų paraiškų ruošimas į Horizon 2020 Saugi Visuomenė šaukimus.

Pasiekus susitarimus su ENLETS, Lietuvos mokslininkams atsivers puikios galimybės geriau suprasti teisėsaugos institucijų poreikius kibernetinio saugumo srityje, bei dalyvauti tarptautiniuose projektuose skirtuose ES visuomenės saugumui užtikrinti.

Dalyvavimas tarptautiniuose projektuose:

Ekspertas aktyviai dalyvavo ruošiant paraišką į Horizon 2020 Saugi Visuomenė programos šaukimą SEC21- 2016

Projekto pavadinimas :

Innovation – Law Enforcement Agencies Dialogue (I-LEAD)

Projekto koordinatorius- Olandijos Policija

Ekspertas aktyviai dalyvavo ir konsultavo Policijos Departamentą prie VRM dėl dalyvavimo ILEAD projekte. Padėjo paruošti dokumentus Strateginio planavimo komitetui. Policijos departamentas prisijungė prie projekto partnerių.

Ekspertas prisidėjo prie paraiškos ruošimo į Horizon 2020 Saugi Visuomenė programos šaukimą : SEC-06-FCT

Projekto pavadinimas : “Re-diagnosing Daesh-Inspired Radical Violence to Map EU Smart, Soft and Hard Policy” (REDRAV)

Projekto koordinatorius: Haifos Universitetas, Izraelis

Ekspertas prisidėjo prie paraiškos ruošimo : SEC-06-FCT,

Projekto pavadinimas: “Improving protection Against Violent Extremism through primary **R**esearch and empirically **T**esting early interventions” (AVERT)

Projekto koordinatorius: Royal United Service Institute (RUSSI) UK

Planuojamos naujos iniciatyvos su Lietuvos Muitinės Kriminaline tarnyba.

Ruošiamas projektas į ISF programos šaukimą: “Mobile Criminality”, kartu su ENLETS ir SENTER kompetencijos ir teisėsaugos centrų tinklais.

Ekspertas kartu su tarptautiniais partneriais 2016 m spalio 19-21 d. organizavo konferenciją “**Empowering EU Security Research through co-innovation, cocreation and co-implementation**” Renginio tikslas paskatinti tarptautinę akademinę bendruomenę bendradarbiauti su ES teisėsaugos institucijomis, kurti naujus projektus atitinkančius teisėsaugos institucijų poreikius.

Egidija Veršinskienė